

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2005.gada 6.jūlija
rīkojumu Nr. 505

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0321

Profesija

Plastmasas metinātājs

Kvalifikācijas līmenis

2

Nodarbinātības apraksts

Plastmasu metinātājs strādā būvfirmās, dzīvokļu apsaimniekošanas firmās un citos tautsaimniecības uzņēmumos, kuru darbība saistīta ar termoplastisko plastmasu izstrādājumu, to konstrukciju izgatavošanu, kā arī var veikt individuālo darbu. Plastmasu metinātājs veic polibutēna, polietilēna, polipropilēna, polivinilhlorīda detaļu, mezglu un konstrukciju metināšanu.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Sagatavot metināšanas posteņa iekārtu, aprīkojumu un aparatūru	1.1. Sakārtot darba vietu. 1.2. Izvēlēties vajadzīgo iekārtu, aparatūru un aprīkojumu atkarībā no metināšanas veida. 1.3. Veikt sildelementa uzsildīšanu.
2. Sagatavot detaļas un konstrukcijas metināšanai.	2.1. Noteikt plastmasu materiālu metināmību. 2.2. Sagatavot instrumentus (skrāpekli, grieznes, cauruļgriezni, zīmuli, termometru, tīrīšanas instrumentu un šķidrums). 2.3. Veikt metināmo detaļu virsmu sagatavošanu. 2.4. Salikt detaļas metināšanai (iespīlēšanas ierīcēs).
3. Veikt dažādu šuvju metināšanu.	3.1. Izvēlēties piedevmateriāla marķu un diametru. 3.2. Veikt sadursavienojumu un pārlaidsavienojumu metināšanu. 3.3. Veikt PE-HD cauruļu sadursavienojumu metināšanu. 3.4. Veikt PP-R cauruļu - uzmavu metināšanu. 3.5. Veikt PE-HD cauruļu - elektrouzmavu metināšanu.
4. Veikt metināto savienojumu šuvju kvalitātes vizuālo pārbaudi.	4.1. Pārbaudīt vizuāli ar šuvmēru un šabloniem šuves ģeometriskos izmērus. 4.2. Pārbaudīt vizuāli iegriezumus, redzamās poras, uztecējumus, elektrouzmavai - indikatorus un metināmā aparāta displeja rādījumus.
5. Lietot tehnisko dokumentāciju.	5.1. Lasīt metināto savienojumu un konstrukciju rasējumus. 5.2. Sastādīt vienkāršu detaļu un konstrukciju skices. 5.3. Strādāt ar metināšanas procedūras specifiku.
6. Ievērot darba aizsardzības un ugunsdrošības noteikumus.	6.1. Ievērot darba drošības un ugunsdrošības noteikumus (darbs augstumā, slēgtā telpā, ar traukiem, kuros glabājušies viegli uzliesmojoši šķidrumi, paaugstinātas ugunsbīstamības telpās). 6.2. Sniegt pirmo palīdzību nelaimes gadījumos.

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

- **Organizatoriskie** – nav.
- **Fizikālie** – nav.
- **Bioloģiskie** – nav.
- **Ķīmiskie** – kaitīgi gāzu izdalījumi.

Īpašās prasības uzdevumu veikšanai

- vecums ne jaunāks par 18 gadiem (uzsākot patstāvīgu darbu);
- A (II kvalifikācijas grupa elektrodrošībā).

Prasmes

Kopīgās prasmes nozarē	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Noteikt plastmasu grupu, novērtēt metināmību. • Strādāt ar kontroles un mērinstrumentiem (šuvmēru, šabloniem, bīdmēru). • Lasīt rasējumus. • Sastādīt vienkāršu detaļu un konstrukciju skices. 	<ul style="list-style-type: none"> • Saslēgt metināšanas posteņa iekārtu, aparatūru un aprīkojumu. • Izvēlēties nepieciešamos metināšanas piedevmateriālus. • Regulēt metināšanas darba režīmus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunicēšanās spējas. • Spēja strādāt komandā. • Pārbaudīt sava darba rezultātu. • Organizēt savu darba vietu.

<ul style="list-style-type: none"> Izmantot un kopt elektriskos rokas instrumentus. Ievērot darba drošības, elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības noteikumus. 	<ul style="list-style-type: none"> Strādāt ar plastmasu metināšanas iekārtām un aparatūru. Metināt lokšņu un cauruļu konstrukcijas. Noteikt vizuāli metināto šuvju defektus, novērtēt un novērst tos. 	<ul style="list-style-type: none"> Spēja pašizglītoties. Sniegt pirmo palīdzību nelaimes gadījumos. Radoša pieeja darbam.
--	--	--

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Profesionālā terminoloģija			
Profesionālā terminoloģija svešvalodā			
Aritmētikas pamatdarbības			
Trigonometrijas pamati			
Mehānikas pamatzināšanas fizikā			
Elektrības pamatzināšanas fizikā			
Elektrotehnikas pamati			
Elektrodrošība			
Pamatzināšanas neorganiskajā ķīmijā			
Materiālu mācības pamati			
Rasēšanas pamati			
Plastmasu metināšanas iekārtas, aparatūra un aprīkojums.			
Plastmasu metināšanas darbu tehnoloģija.			
Darba drošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības noteikumi			
Datoru lietošanas pamati			
Lietišķās saskarsmes pamati			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Ojārs Pētersons**, docents, Latvijas Jūras Akadēmija;
- Ilgonis Ruņģis**, direktora vietnieks, MMEC metodiķis, Rīgas 3. arodskola;
- Jānis Jansons**, direktora vietnieks, MMEC metodiķis, Rīgas 3. arodskola;
- Jānis Andersons**, prezidents, Latvijas metināšanas speciālistu asociācija (LMSA);
- Vilnis Rantiņš**, valdes priekšsēdētājs, Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības uzņēmēju asociācija.

Konsultanti:

- Sandra Bidzāne**, IZM Profesionālās izglītības centrs, Izglītības satura daļas vadītāja.

Eksperti:

- E. Egle** - Latvijas Darba devēju konfederācijas ģenerāldirektore;
- A. Drozdovs** – A/S „Daugavpils lokomotīvu remonta rūpnīca” galvenais tehnologs;
- B. Ābiķe** – VAS „Latvijas dzelzceļš” personāla direktore.